

Dieu et mon droit.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden geplaatst; meer dan acht regels worden geplaatst tegen 1,75; voor alle advertentien wordt bovendien een centje gelreht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaats en ruimte meer.

DINGSDAG, 11 MEI.

AMSTERDAM, 10 Mei.

De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 11. Donderdag is zeer belangrijk geweest door de afhandeling van de zaak van de graanwet is gegeven. De heer van Hall heeft zich hier wederom handig gemaakt om voor zijne ontwerpen eene meerderheid te verkrijgen, en vooral bewezen, dat hij meester is in het afhandelen der transactien.

De eenige wijzigingen, gebragt in het voorgestelde tarief, betreffen een matig regt genosend; maar zullen velen te hoog, en anderen te laag zijn. Het is eene soort van middelpad, dien men is ingeslagen bij wijze van proefneming; die geene proefneming zal zijn, tenzij buitengewone omstandigheden het evenwigt herstellen, dat de algemeene schaarschte van graan de laatste jaren zoo bedroevend heeft verbroken. Het mogten de veldvruchten dit jaar wederom niet voldoende geveerenredig zijn aan de behoeften, dan zal het de regering niet mogelijk wezen, het aangenomen tarief in de praktijk te brengen, maar algeheele vrijheid voor den uitvoer der levensmiddelen moeten toelaten.

Eigenlijk gezegd is dus de oplossing van het vraagstuk geene oplossing; deze is slechts verdaagd, in de hoop, dat de ondervinding gedurende een drietal jaren een nieuw licht over de kwestie zal verspreiden, en de partijen vereenigen, of althans gelegenheid geven zal, om te onderzoeken, en te beslissen zonder te worden geprikkeld door den druk van droevige omstandigheden, die natuurlijk slechts exceptioneel zijn kunnen.

Is zulks doelmatig? Er is ongetwijfeld veel voor, dat men de beslissing van de zaak een drietal jaren verdaagd laat. Van den eenen kant als zij nu ware uitgemakt worden, dan zoude zulks aanleiding hebben kunnen geven tot botsingen in en buiten de kamer, die voor de wet en de welvaart van het land behoorden te worden vermeden. Bij de duurte van levensmiddelen en den druk der belastingen kan de minste tweespalt onder de menigte aanleiding geven tot feitelijk verzet en al de gevolgen van dien. En deze zouden des te betreurenswaardiger zijn, omdat de ongesteldheid van het geëerbiedigd hoofd van den staat, hoezeer zij gelukkig niet bedenkelijk schijnt te zijn, evenwel algemeene bezorgdheid wekt. Dat men onder zulke omstandigheden alles tracht uit den weg te ruimen, wat de volkspassien zoude kunnen in beweging brengen en tegen elkander opruijen is te zeer prijzenswaardig, dan dat wij de handeling van den minister en de kamer niet volkomen zouden billijken.

Van den anderen kant, valt het te betwijfelen, of de tijdruimte van drie jaren iets zal bijdragen, om althans in de kamer eene toenadering der partijen te bewerken. Het is te voorzien, dat de grondcigenaren en de handelaars over een drietal jaren met dezelfde opinien in de kamer zullen terug komen, die zij nu aankleven; want het is voor elk der partijen eene levenskwestie, waarom trent de meeningen bijna onherroepelijk gevestigd zijn; tenzij dat die jaren worden gebezigd tot algeheele verandering van het belastingstelsel.

Indien de regering er toe mogt besluiten, om den geschonken tijd te besteden tot afschaffing van alle belasting op het gemaal, geslagt, brand, zeepe, zout, enz. dan zoude zulks welligt aanleiding kunnen geven, dat de verhouding der grondeigenaren tot het tarief zoo merkbaar werd gewijzigd, dat ook hunne toestemming tot den vrijeren graanhandel konde worden verworven.

Wij hopen, dat de minister het belastingstelsel ook onder dat opzigt in overweging zal nemen; dewijl het in onvermijdelijk verband staat met het systeem van vrijheid, dat hij voorheeft aan Nederland te schenken.

Wij vernemen, dat zijne Hoogwaardigheid Mgr. van Dijk, benoemd bisschop van Adras, aanstaanden Zondag met groote plegtigheid door Mgr. van Hooijdonk en twee assistent-bischoppen zal worden geconsacreerd. De geestelijkheid en de geloovigen van het district zijn verheugd over de benoeming van Mgr. van Dijk tot coadjutor van hunnen alom beminden vicarius apostoliek; zij zien in den waardigen man een ijverig medehelper van hunnen verdienstelijken kerkvoogd. Zij hopen vurig, beide nog lange jaren met vereenigde pogingen te zien wer-

ken in den wijngaard des Heeren tot zieleheil der geloovigen en tot welzijn van den staat.

Men schrijft ons uit Noord-Brabant, dat de veldvruchten over het algemeen bijzonder gunstig staan.

Betreffende den door de dagbladen, en ook in ons nummer van 1 April medegedeelden overgang tot het katholicisme van den Sultan van Banka en Billiton meldt een brief van den zeer eerv. missionaris Benrie te Singapore het volgende:

»Het opperhoofd der Chinesen te Banka begaf zich naar Singapore, om aldaar het doopsel te ontvangen, zoo als hij het werkelijk ontvangen heeft, alsmede de Sacramenten des Vormsels en van het H. Altaargeheim. Bij zijne terugreis naar Banka verzocht hij mij hem te volgen, ten einde ook aan zijne geheele familie en aan vijftien andere personen, die in het katholijk geloof onderwezen had, het H. Doopsel toe te dienen. Op deze reis moest ik ook eene kapel inwijden, die het opperhoofd der Chinesen te Banka aldaar had opgericht voor de godsdienst oefeningen van de neophyten en van het aantal andere christenen, die ik gedurende mijne zending het geluk had enoten, tot het katholijk geloof te bekeeren. Ik moet den hoogsten lof toekennen aan de godsvrucht van het Chineesch opperhoofd en van de nieuwbekeerden van zijn volk. Ofschoon men in het eerste verhaal dezer gewigtige gebeurtenis aan dit opperhoofd verkeerdelijk den naam van Sultan van Banka heeft gegeven, is zijne bekeering tot het katholicisme desniettemin een feit, dat zeer bemoedigend en opbeurend is, uithoofde van den grooten invloed, die hij op zijne landgenooten uitoefent. Men weet, dat het eiland Banka, hetwelk zeer rijke tinmijnen bevat, onder de Hollandse heerschappij staat. Deszelfs bevolking, ongeveer 40,000, en die van Billiton omstreeks 20,000 zielen bedragende, bestaat bijna geheel uit Chinezten, herkomstig van de provinciën To Kien en Kan-Tong. Deze talrijke vreemde bevolking heeft de wetten en gebruiken van haar land behouden, daarom gehoorzaam zij aan het opperhoofd, van hetwelk ik gesproken heb, terwijl hij op zijne beurt afhankelijk is van den Nederlandschen Gouverneur-Generaal. Ik ben thans op het punt om mij naar Banka te begeven, voorzien van noodige magtiging voor mijne gewigtige zending.»

Het bovenstaande bevestigt dus allezins het vroeger door de *Diario di Roma* medegedeelde feit en toont geheel de waarde aan van de op grond van eene onnaauwkeurigheid in den vorm, gedane wederlegging van het *Journal de la Haye*, opgenomen in ons N^o. van 17 April.

In de *Augsb. Zeitung* lezen wij het volgend correspondentie-artikel uit Amsterdam, dd. 29 April:

»Naar alle berigten te oordeelen, moet de duurte van levensmiddelen in geheel Duitschland zeer onrustbarnd zijn. Wij achten ons gelukkig, dat wij door onze vroegere groote aanvoeren van granen een dergelijk gebrek voorkomen hebben. De prijzen zijn wel is waar natuurlijk ook bij ons buitengemeen gestegen, doch wij lijden ten minste nog geen gebrek, en half Junij komt de Russische vloot aan en brengt ons ongeveer 40,000 last of 600,000 Beijersche schepels Rogge, en in Julij en Augustus volgen nog 30,000 last, zoodat wij dan ook weder rijkelijk aan Duitschland kunnen afgeven.»

De minister voor de zaken der roomsch-katholieke eeredienst, heeft bekend gemaakt dat alle vorderingen, ten laste van zijn departement, het dienstjaar 1846 betreffende, die, volgens de wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* n°. 51), vóór den eersten Julij aanstaande moeten worden ingediend, uiterlijk vóór of op dat tijdstip aan hetzelfde behooren te zijn ingezonden, ten einde voor de kwijting en verevening daarvan te kunnen doen zorgen, met inachtneming der bepalingen, vervat in de wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), en alzoo voor te komen, dat de bedoelde vorderingen, te laat inkomende, volgens de wet voor vervallen gehouden worden.

In een brief uit Luxemburg aan de *Rh. u. Mosel Ztg.* wordt hevig geklaagd over de handelwijze der politie in het groothertogdom, die de over de post gezonden exem-

plaren der *Deutsche Bruss. Ztg.* teruggelaten, en dezelve eerst na verloop van drie en een halve maand teruggezonden zou hebben. Als een voorbeeld wordt aangehaald, dat de redacteur van laatstgenoemd blad, van het begin van deszelfs bestaan af, een exemplaar van hetzelfde aan Zijne Hoogw. Mgr. Laurent over de post had toegezonden, al welke exemplaren echter door de politie in beslag genomen, en, zonder Zijne Hoogw. daarvan kennis te geven, in het geheim naar 's Gravenhage verzonden waren, waarbij Mgr. tevens werd aangeklaagd, wegens het lezen van verboden geschriften, en dat hij met de redactie van de *D. Bruss. Ztg.* in betrekking stond. Mgr. wist echter niets van eene *D. Bruss. Ztg.*, veel minder dat deze in Luxemburg verboden was, en had nooit een exemplaar van dit blad gezien.

Ziedaar een staaltje uit duizend van de regtvaardigheid, welke ten aanzien van Mgr. Laurent wordt in acht genomen.

's GRAVENHAGE, 9 Mei.

In de zitting van gisteren, Zaterdag, was aan de orde van den dag de beraadslaging over het ontwerp van wet, ter bevestiging en afsluiting van de fondsen voor kwade posten op de kohieren van de personele belasting en het patentregt, betreffende de diensten, voorafgaande aan 1 Mei 1845.

De heeren de Monchy en Cost Jordens dringen aan op de afschaffing van bijzondere fondsen voor het vervolg, als zullende daardoor het eenvoudig beheer der finantiën bevorderd worden. Zij zullen echter voor ditmaal hunne toestemming tot de voorafsluiting geven.

De heeren Mutsaers, Romme en van Dam van Isselt brengen eenige bedenkingen in het midden, betreffende de bestemming, gegeven aan de opcenten der personele belasting, ten behoeve der provinciën en gemeenten, en wenschen deswege nadere inlichtingen van den Minister te ontvangen. Deze toonen allen hunne stem van de ontvangene verklaringen doen afhangen.

Ook de heeren de Man en de Kempenaer zijn het in het begin met de bedenkingen der redenaars eens, doch zullen voor ditmaal voor de wet stemmen.

Daarop houdt de heer Duymaer van Twist eene zeer belangrijke rede, welke door den Minister van Finantiën, zoo wel als die der vorige sprekers, beantwoord wordt. Plaatsgebrek belet ons, die stukken heden mede te deelen, weshalve wij er in ons volgend N^o. op zullen terugkomen. Ter stemming overgegaan zijnde, wordt het voorstel aangenomen met 46 tegen 5 stemmen.

Ofschoon het voorloopig verslag van het onderzoek in de afdeelingen plaats gehad nopens de begrootings-wetten tot dusver aan de Correspondenten der onderscheidene dagbladen is medegedeeld en er zelfs in comité-generaal over die al of niet mededeeling schijnt gehandeld te zijn, — zoo zijn die stukken dezer dagen toch bekend geworden en ontleenacn wij daaraan, bij zamentrekking en in verband tot de gegeven plaatsruimte, de meest belangrijke algemeene opmerkingen, waartoe de voorloopige beoordeeling van het budget in den boezem der verlegenwoordiging heeft aanleiding gegeven. Bemoedigend mag het resultaat van het gehonden onderzoek zeker niet genoemd worden. Zie hier hoe de commissie van rapporteurs de slotsom van hare verschillende beschouwingen omschrijft:

«Dat vele leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ofschoon het goede geenszins voorbijziende, dat in sommige gedeelten des staats bestuurs is tot stand gebragt, echter met leedwezen het gemis van den waren geest van spaarzaamheid, van bestendigen vooruitgang in de regeling van 's lands financiën, en van veerkracht in het tot stand brengen van onmisbare wettelijke voorzieningen hebben bespeurd.

«Bij onderscheidene leden heeft het deswege gevoelde leedwezen zoo zwaar gewogen, dat zij den wensch hebben geuit, dat de regering de verdere behandeling der begrootingswetten zou verschuiven, tot dat althans aan eenige der meest dringende behoeften tot wettelijke regeling zoude zijn voldaan. Tot aandrang van dezen wensch, hebben deze leden zich daarop beroepen, dat de Grondwet de indiening der begrootings-wetten daarom een jaar te voren vorderde, opdat de volksvertegenwoordiging in de gelegenheid zoude zijn, om, zonder tot het uiterste middel — afstemming der begroting — te besluiten, gewenschte verbeteringen met gepaste aandrang van de regering te verlangen. Anderen, die deze zienswijze niet geheel en al deelden, hebben echter gemeend te moeten verklaren, dat zij door de verdere behandeling der aanhangige begrootings-wetten geenszins geacht willen worden den gang des bestuurs in de aangewezen punten goed te keuren.»

Zien wij thans tot welke algemeene beschouwingen het onderzoek van het budget heeft aanleiding gegeven en dan vindt men o. a. het volgende opgemerkt:

De buitengewone offers, welke van de natie gevorderd en met prijzenswaardige onderwerping aan de wet gebragt zijn, hebben aanvankelijk gewenschte uitkomsten opgeleverd: de bestaande aanzienlijke tekorten, welke gevolgen van vroegere misslagen, zijn gedekt, de vermindering van het rantsoenbedrag

door verwisseling van staatschulden is mogelijk geworden en het krediet van den staat is op eene roemrijke wijze gehandhaafd. — Dit alles is met dankbaarheid erkend, en levert, naar het oordeel van al de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, stof tot meer benoedigende vooruitzichten in de toekomst; maar het vertrouwen der regering op het duurzaam evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven en hare beschouwingen over den toestand der bronnen van onze welvaart en over den druk der belastingen worden door onderscheidene leden niet zoo geheel gedeeld.

Het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven, zegt men, is slechts op eene gedwongene wijze daargesteld, doordien onderscheidene uitgaven, waarvan de regering de noodzakelijkheid beweest, tijdelijk worden ingekrompen, om nader weder te worden verhoogd; daarenboven doen zich jaarlijks onvoorziene en onverwachte uitgaven voor, die men telkens als buitengewoon voorstelt en uit buitengewone middelen dekt, maar die de ondervinding geleerd heeft, dat in eene staatsinrigting onder eenen anderen vorm jaarlijks terugkeeren; wanneer men nu daarbij in aanmerking neemt, dat sommige takken van nijverheid kwijnen; eenige bronnen van vroegere welvaart verstoort zijn; de middenstand op vele plaatsen teruggaat; de toenemende landverhuizingen werkzame handen wevoeren, en de kanker der armoede, hoezeer dan niet in gelijke mate als elders, echter op eene onrustbarende wijze aan onze maatschappelijke toestand knaagt, dan moet men de vrees voeden, dat op den duur de gewone inkomsten niet op dezelfde wijze zullen blijven vloeijen.

De druk der belastingen, toch, zoo zegt men verder, is zwaarder dan de regering zulks schijnt te bevroeden. De vergelijking met andere volkeren, of andere tijden, waarop de regering eene tegengestelde beschouwing doet rusten, is een maatstaf, die met de uiterste behoedzaamheid behoort te worden aangewend, om het gevaar te ontgaan, van zich zelven of anderen te misleiden.

Een nog gewigtiger grond van bekommring is door vele leden gevonden in de omstandigheid, dat, ter bestrijding van de onvermijdelijk noodzakelijke uitgaven, boven de opbrengst der gewone belastingen, zulke aanzienlijke bijdragen uit de inkomsten der verzeesche bezittingen gevorderd worden. De onzekerheid dezer inkomsten, die door ongunstige weersgesteldheid aanmerkelijk kunnen worden ingekort, of door staatkundige gebeurtenissen geheel of ten deele afgesneden, maakt het bedenkelijk, om daarop, als duurzame middelen, ter bestrijding van gewone uitgaven, te blijven rekenen. Het gemis dezer inkomsten; al ware het slechts gedurende weinige jaren, zoude de schromelijkste gevolgen na zich slepen en bij de berekenbare mogelijkheid, dat tot het behoud der bronnen, waaraan die inkomsten vloeijen, zelfs buitengewone krachtsinspanningen zouden kunnen vereischt, kan het geene eerdrevene bezorgdheid worden geacht, dat, bij de verlangde vaststelling der staatsbegroting voor een nieuw tweejarig tijdvak, ernstig op dit gevaar worde gewezen.

Andere leden, ofschoon de voorslaande beschouwingen in meerdere en mindere mate deelen, hebben echter gewigtige gronden ter opbeuring gevonden in het vele goede, dat, sedert 1840, is tot stand gebracht.

Is nu de overtuiging, dat al het mogelijke wordt aangewend, om de huidige toestand te verbeteren, daar, of is zij intogendeel in meerdere of mindere mate geschokt? Iedeaar de hoogst gewigtige vragen met welke beantwoording de leden van de Tweede Kamer zich voor liet onderzoek der ingediende staatsbegroting hebben bezig gehouden. Om dusdanige overtuiging op goede gronden te doen rusten, behoort, naar het oordeel van alle leden, de zekerheid aanwezig te zijn, dat de regering alle in haar bereik zijnde middelen aanwendt, om den schuldenlast op den duur te vermindere, bij het regelen der staatsuitgaven de meest behoevzame spaarzaamheid in acht neemt, in het beheer der geldmiddelen van den staat de meest nauwkeurige orde en nauwgezetheid betracht, de belemmeringen van handel en nijverheid door doelmatige verbeteringen tracht op te heffen, en in de zodelijke en verstandelijke behoeften der natie in de ruimste mate voorziet. Deze verschillende behoeften der voorgestelde gewigtige vragen hebben nader tot de navolgende beschouwingen aanleiding gegeven.

Zonder de besparingen te willen miskennen, die in verscheidene takken des staatsbestuurs hebben plaats gehad, hebben zeer vele leden zich gedrongen gevoeld, om bij deze gelegenheid als hun gevoelen te openbaren, dat de regering geenszins dien waren geest van spaarzaamheid aan den dag legt, die het gevolg van een levendig besef der ontoereikendheid van onze gewone inkomsten behoort te wezen, en die zich meer in eene vereenvoudiging des raderwerks en in afsnijding van alle doellooze uitgaven, dan in kleine en dikwerf nadeelige bekniptelingen op sommige posten der staatsbegroting openbaart.

Het is onmiskenbaar, dat er sedert eenige jaren meer orde in het beheer der geldmiddelen bestaat en er zijn vele teekenen van vooruitgang; dan, het is niet genoeg op den goeden weg te zijn: — vooruitgang, duurzame vooruitgang op denzelfden kan alleen tot het gewenschte doel leiden; het kwaad was te diep geworteld om door verslappende handen te worden uitgerooid; alleen door krachtige en bestedige inspanning kan het volkomen herstel van ons geldelijk beheer worden bereikt. Uit dit gezigtspunt heeft men gemeend het te moeten betreuren, dat nog zoo veel ongedaan is gebleven, dat nog zoo veel duisterteden aanwezig zijn, dat zoo vele billijke wenschen onbevredigd zijn gebleven, en dat bepaalde beloften tot heden onvervuld zijn gelaten.

Tot staving van een en ander is vrij algemeen op de navolgende belangrijke punten gewezen:

a. Ontbrekt tot dusverre de rekening over 1844, die ter juistere beoordeeling van de tegenwoordige begroting een onmisbaar vereischte is;

b. Is de afsluiting van afgeloopen diensten nog steeds achter lijk gebleven;

c. heeft men nog nimmer ontvangen het uitvoerig verslag van het gebruik der geldmiddelen, zoo als hetzelfde bij artikel 126 der grondwet bedoeld is;

d. is de belofte nog niet nagekomen om het stelsel onzer comptabiliteit aan een grondig onderzoek te onderwerpen, en daarvan mededeeling te doen;

e. is de achterstand nog niet verovend, hoezeer zulks reeds in 1845 had behooren te geschieden. zijnde de thans aan den dag gebrachte bezwaren, die deze verevening heeft ontmoet, van zodanigen aard, dat dezelve, om dit uitstel te regtvaardigen, reeds vroeger hadden behooren te worden opengelegd;

f. Blijft de verevening en opheffing van vele bijzondere rijks-

fondsden, niettegenstaande herhaalden aandrang en herhaalde toezeggingen, achterwege;

g. is de verevening met het groothertogdom Luxemburg, waaruit, volgens de wet op den achterstand, nog batens aan de schatkist moeten toevloeijen, en die bij de beantwoording van het voorloopig verslag op de nog loopende staatsbegroting, pag. 5, § 4, als kort aanstaande mogt worden beschouwd, na een tijdsverloop van twee jaren nog niet tot stand gekomen;

h. is de wet tot regeling der militaire pensioenen, reeds in 1842 beloofd, en in 1846, bij de behandeling der wet op de burgerlijke pensioenen, bij herhaling bepaaldelijk toegezegd, tot heden niet ingekomen.

Al deze tekortkomingen aan billijke wenschen of gedane beloften, waarvan sommige bijzonder zwaar hebben gewogen, hebben vele leden tot de overtuiging geleid, dat de regering nog steeds nalatig blijft, om, onzen geldelijken toestand tot volkomene helderheid en evenheid te brengen, waaraan evenwel de behoefte, ter voorkoming van nieuwe verwikkelingen, onmiskenbaar is.

De opheffing der belemmeringen, die der ontwikkeling van de algemeene welvaart in den weg staan, is vooral daar eene eerste behoefte, waar een aanzienlijk bedrag van de verdiensten der nijvere bevolking tot staving der schatkist gevorderd wordt. Enkele stappen zijn op dezen weg gedaan, maar er blijft veel meer te doen overig.

De herziening der algemeene wet op de invordering der indirecte belastingen en in- en uitgaande regten is, onder anderen, vooral uit het oogpunt van handel, als hoofdbron van welvaart, eene zaak, waaraan de hooge noodzakelijkheid door ieder bevoegd beoordeelaar wordt erkend, door de Staten-Generaal herhaaldelijk is aangedrongen, en door de regering toegegeven, en desniettemin blijft de daartoe strekkende voordragt steeds achterwege; en is zelfs niet eenmaal het uitzigt geopend, om dezelve in den loop dezer zitting te zien indienen.

Boven geldelijke behoeften en handelsbelangen; hoe gewigtig deze ook tot handhaving en opbeuring van het volksbestaan zijn mogen, behooren echter bij iedere regering de zedelijke en verstandelijke behoeften der natie te wezen. Uit derzelver bevrediging, toch, kan alleen alle wenschelijke volksgeest geboren worden, die, den geboortegrand en de daar heerschende maatschappelijke inrigtingen met dezelfde liefde omvattende, de zwaarste offers verligt, omdat dezelve gewillig, en niet slechts uit onderwerping naar de wet gedragen worden.

Dit gezigtspunt volgende heeft men vrij algemeen gemeend zich over het terugblijven van onderscheidene wetsvoordragten te moeten bezwaren, waarvan de gebiedende noodzakelijkheid reeds dikwerf is aangewezen, en die wegens de gewigtige maatschappelijke belangen, die daarmede in verband staan, geen langer uitstel gedogen.

Behalve de boven reeds vermelde, zijn ter regtvaardiging van dit bezwaar de volgende onderwerpen aangeduid, als, in meerdere of mindere mate, wettelijke voorziening of wettelijke wijziging vereischende:

a. De te geven uitvoering aan artikel 6 der grondwet; b. de inkwartieringen; c. de jaarswijde geneeskundige staatsregeling; e. de inrigting der militie; f. de inrigting der schutterijen; g. het armwezen; h. de waarde van gouden en zilveren werken; i. de paardenposten; k. de algemeene politie; l. de politie der spoorwegen; m. de administratieve regtsmacht; n. het fonds van den landbouw; o. de politie ten aanzien van besmettelijke ziekten onder het volk; p. het wief van criminele justitie-kosten; q. de burgerlijke strafvordering; r. de tucht op koopvaardij-schepen; s. de opheffing of verving van wetten van Franschen oorsprong.

's GRAVENHAGE, 8 Mei. De herstelling van Zijne Majesteit blijft steeds toenemen, zoodat geene verdere bulletins zullen worden bekend gemaakt.

P. F. J. EVERAARD.
M. D.

BECKERS.
M. D.

's GRAVENHAGE, 8 Mei. Gisteren heeft de hooge raad uitspraak gedaan in de zaak betrekkelijk het bekende laantje van Van der Gaag, welke onteigening ten behoeve der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij was bevolen, bij een in hooger beroep bevestigd vonnis der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, doch waartegen cassatie was aangevraagd, op grond dat het te onteigenen goed niet behoorlijk, en in overeenstemming met de wet van 29 Mei 1841, was aangewezen en afgebakend. De raad heeft die voorziening in cassatie verworpen, oordeelende dat bij het koninklijk besluit de onteigening niet alleen in het algemeen is gelast, maar dat daarbij ook uitdrukkelijk de perceelen, zoo als die op de registers van het kadaster zijn aangeduid en op het terrein zijn afgebakend, zijn aangewezen. De raad heeft geoordeeld, dat daardoor in allen deelen aan de voorschriften der onteigenings-wet is voldaan en de middelen de aangevoerde middelen van cassatie ongegrond verklaard.

— De redacteur van de *Asmodée* heeft eene dagvaarding ontvangen om op Maandag 10 Mei, voor de arrondissements rechtbank alhier te verschijnen, ten einde zich te verdedigen op de klagte door den officier van Justitie tegen hem ingebracht, van boosaardiglijk den persoon des konings te hebben gehoond, in een artikel in N°. 81 van de *Asmodée*, welk geïmprimineerd artikel aanvangt met de woorden: » Dans le même article, le 's Gravenhaagsche Nieuwsbode' enz. en eindigt met de woorden: » la revolution. »

— In de terechtzitting van den hoogen raad van Vrijdag 11, zijn de pleidooijen aangevangen in acht en vijftig zaken van vaders van zeven kinderen. Voor de cischers traden op zeven advokaten. Nadat de termijn van cisch was voorgedragen door de heeren advokaten Wintgens, Metman, de Kempenaer, van Berkel, Gevers Deynoot en Léon, is de verdere behandeling uitgesteld tot Zaterdag aanstaande, 15 Mei. Alsdan zal voor den Staat worden geantwoord door den Heer advocaat Faber van

Riemsdyk, en daarna de termijn van repliek wordt voorgedragen door den Heer advocaat de Pinto.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Mei. Het gerucht van eene aanstaande aandering van ons kabinet begint meer en meer te winnen. Men noemt de heeren Graaf Daru, Charles Pin, Dufaure, Muret de Bord en Passy. Allerleeruchten zijn aangaande deze crisis in omloop. Men verzekert, dat de heer Guizot zich 11. Maandag bij den koning heeft vervoegd en hem zou verklaard hebben, dat het ministerie niet langer aan het bestuur der zaken kon blijven en dat alle ministers hun ontslag moesten indienen. Z. M. had, zegt men, den heer Guizot gezocht, hem niet van zijne diensten te berooven en te vergenoegen met in het personeel van zijn kabinet veranderingen aan te brengen, welke hij onveranderlijk mogt achten. Ten gevolge van dezen eerste zou de heer Guizot onderscheidene bijeenkomsten gehad met diegenen zijner collegas, welke hij roepde zich zou wenschen te behouden, maar het schijnt, dat hij er niet in heeft kunnen slagen, zich met den Duchâtel te verstaan.

Van eene andere zijde spreekt men van de afsterving van het geheele ministerie en van het samenstellen van een nieuw kabinet, aan welks hoofd zich zou bevinden de heer Duchâtel, als minister van buitenlandsche zaken, als minister van financiën, den heer Vitet.

Eindelijk zegt men, dat in geval deze samenstelling tot stand kwam, graaf Molé er eene geheel andere reed heeft, waarvan de heeren Passy, Dufaure, en generaal Schramm en Lamoricière deel zouden uitmaken. Al deze geruchten eischen echter nog nader bevestiging.

— De bureaux van de Kamer der afgevaardigden hebben het voorstel van den heer Croux onderzocht waarbij het aan de leden van de beide Kamers boden zou worden, deel te hebben aan industriële ondernemingen. Eenige leden hebben het voorstel in beginsel bestrelen.

— De Heer Cunin-Gridaine zal voor het einde der zitting een wets-ontwerp aanbieden, waarbij magtig wordt verleend tot den vrijen invoer van granen tot maand September 1848.

— Bou-Maza is per brievenmaal van St. Etienne Parijs aangekomen.

— Koningin Maria Christina verliet overmorgen Italië om hare moeder, de koningin-weduwe van Sardinië, een bezoek te brengen. H. M. wordt na een verblijf aldaar, te Parijs terug verwacht.

— Z. H. Pius IX heeft deze dagen aan koning Lodewijk Philips zijn portret toegezonden, hetwelk reeds hier ter stede is aangekomen.

— De Kamer der Pairs heeft zich, op koninklijk besluit, eergisteren, tot hof van justitie geconvoceerd, ter beoordeeling der kwestie van den lieutenant-generaal Cubières, ter zake van beschuldiging tegen hem gerigt. Na voorlezing van het koninklijk besluit, beklom de generaal Cubières het spreekgestoelte en betuigde het vertrouwen, dat hem bezielde in de partijde beoordeeling der Pairs in eene aangelegenheid die hem zoozeer betrof, en welke de openbare aandacht zoodanig boeide, alsmede in den uitslag der nasporingen die de Pairs hadden verordend, en in het besluit, dat zij daaruit zouden opmaken.

Intusschen liep het gerucht in de Kamer, dat de generaal voornemens was om binnen twee of drie dagen eene memorie uit te geven, waarin hij zich in de oordeelen van het publiek zal trachten te regtvaardigen, en dat naar men zegt, belangrijke zaken aan het licht zullen brengen.

Gisteren ten twee ure is het hof der Pairs verduerd om den eisch van den procureur-generaal de Lamoignon aan te hooren. Het hof heeft een besluit genomen over eenkomstig de conclusie van den procureur-generaal de Lamoignon, het voorzitterschap van den kanselier. Twee honderd elf Pairs waren er tegenwoordig. De advocaat Billot zal de verdediging van den generaal Cubières op zich nemen.

Men wil, dat het ministerie den wensch heeft te kennen gegeven om de zaak van den generaal Cubières gesloten te doen behandelen; de heer Pasquier zou zich echter hiertegen hebben verklaard, uit hoofde van den nadeeligen invloed, dien zulk een maatregel kon hebben op de openbare meening.

— De heer O'Connell heeft den 2 Mei Marseille bereikt; zijne gezondheid is verre van gebeterd te zijn, hij zal genoodzaakt worden zich nog eenige dagen te Marseille op te houden.

(Volgens andere berigten zou hij echter in beterschap toenemen. Red.)

— Voor eenige dagen had de heer Guizot in de Kamer der Afgevaardigden, bij gelegenheid van het verdedigen van eene aanvraag tot buitengewone kredieten ten gunne van het gezantschap naar China, eene dier ingevinge die soms in hem opkomen in het hevige van den str

...den hij door den heer Isambert in de rede gevallen werd op het oogenblik, dat hij zeide, dat de Christenen in China hunne bescherming aan Frankrijk te danken hebben, antwoordde hij dezen afgevaardigden, dat hij niet volkomen bekend was met die feiten, en dat hij niet wist, dat wat al grootsch in China was tot stand gebracht, het werk der Fransche missionarissen was. Eene stem ter linkerzijde riep uit: »Het zijn Jesuiten!» waarop de heer Guizot met een wrevelig gebaar en op barsten toon hernam: »Het verschilt mij weinig of het Jesuiten zijn; in zake van den marteldood, ken ik geene Jesuiten, ken ik geene Jesuiten; dan zie ik niet dan Christenen.»

— De nederlaag, die den heer de Salvandy door de vrienden van het vrije onderwijs is toegebracht, houdt in eene geringe mate de openbare meening in Frankrijk bezig. De verzoekschriften ten voordeele der vrijheid, die van alle oorden van Frankrijk zijn ingekomen, zijn ontelbaar; er gaat bijna geen dag om, of de *Univers* telt eene groote menigte op, die uit de departementen en van de kamer der afgevaardigden zijn toegezonden. Het laat zich trouwens niet betwijfelen, of het wetsontwerp Salvandy zal het verdiende lot ondergaan van in de portefeuilles van het ministerie begraven te worden.

— Z. Em. de Cardinaal Bonald, aartsbisschop van Lyon, heeft aan den heer de Salvandy, minister van het openbaar onderwijs een brief gerigt betrekkelijk het nieuwe wetsontwerp over het middelbaar onderwijs. De volgende uitsneden, waarmede deze ernstige opmerkingen worden besloten, vatten volkomen den inhoud samen van den brief des hoogw. aartsbisschops:

»Mijnheer de minister, indien ik u een programma mogt aanbieden over de vrijheid van onderwijs, dan zou ik u zeggen: Behoud aan de universiteiten hare eerambten, hare hiërarchie, hare inrigtingen en hare doeleinden. Doch laat ook aan hare zijde eene onbelemmerde mededinging zich vormen. Geef aan ieder fatsoenlijk mensch de vrijheid, om zulk eene mededinging daar te stellen. Laat de staat over het onderwijs eene positieve waakzaamheid uitoefenen, welke men hem niet kan ontrooven, maar die ook niet hinderlijk zij aan het onderrigt van een onderwijzer, die zelf prijs stelt op achting en die, in tegenwoordigheid zijner leerlingen, de godsdienst, de zeden en de grondwet eerbiedigt. Laat niemand, noch leeken, noch priesters, noch genootschappen, naar het monopolie dingen. Laten de huisvaders niet worden tegengewerkt in de uitoefening hunner regten op de opvoeding hunner kinderen. Laat de universiteit niet in de examina de eigendunkelijke schiedsregter zijn over hare concurrenten; anders ware zij regter en partij tevens. Laten de professoren der universiteit geene graden vergeven. Ziedaar, mijnheer de minister, de eenige vrijheid van onderwijs, die Frankrijk eischt, de eenige, waardoor de beloften van het Charter kunnen verwezenlijkt worden, en die in overeenstemming is met de vrijheid van godsdienst.»

— De heer Audin geeft thans, na studievolle nasporingen in de boekerijen van Londen, Weenen, Florence en Parijs, in het licht, eene *Geschiedenis van Hendrik VIII en van de kerkelijke scheuring in Engeland*. Mgr. de bisschop van Digne, die het werk blad voor blad heeft nagezien, heeft aan den schrijver een brief doen toekomen, waaruit wij de volgende zinsneden ontleenen, die, in de pen van den Hoogw. Kerkvoogd, eene schoone lofspraak op dat werk behelzen:

»De zaak der kerk is gewonnen voor de vierschaar der openbare opinie, nu het ter harer rechtvaardiging voldoende is de feiten harer geschiedenis te verhalen. Gij hebt die taak, mijnheer, met een buitengewoon goed gevolg vervuld, en uwe verdiensten zijn dus niet alleen gelegen in uwe geschiedkundige kennis maar ook in uwe geduldige nasporingen en uwe grondige geleerdheid.

»Ook moet men het bekennen: de gebeurtenissen zijn aan de zaak, die gij wildet verdedigen, zeer te stade gekomen; zij hebben zich aan uwe hand voorgedaan als zoo vele vreeselijke wapenen ter bestrijding van die haterlijke en onzalige overweldiging door een aardsch gezag van eene magt, die niet tot deze wereld behoort.

»Gij licht u een wettig regt verworven op de bewondering en erkentelijkheid van het algemeen door het talent, waarmede gij die gebeurtenissen gerangschikt hebt. Zij zelve spreken in uwe geschiedenis met eene klem en op een toon, die de ziel diep ontroeren en haar verplaatsen op het vreeselijk tooneel van trouweloosheid, losbandigheid en bloeddorst.

»Ik geloof niet, dat er eene geschiedenis bestaat, die eene hooger en treffender belangstelling wekt. Hendrik VIII vertoont zich daarin in al de waarheid van zijnen wreeden, wulpschen en bedriegelijken aard. Nog nimmer had eenig schrijver zoo veel licht verspreid over de gebeurtenissen van de echtscheiding van Catharina, welke slechts het voorwendsel is geweest tot eene vredebreuk met Rome, en om Engeland te storten in dien chaos van godsdienstige verdeeldheid, waarin het zich nog onmagtig en rusteloos beweegt. De tijdperken van Thomas Moore, van de verwoesting der kloosters; van het smeekschrift van Anna Boleyn zijn boeiende tafereelen, vol leering en waarheid. Immers, gij wijst niet alleen

de dwalingen van vroegere geschiedschrijvers te regt, maar gij leert ook aan de orthodoxe historiedschrijvers eene menigte zaken, die hun onbekend gebleven waren. Eene *Geschiedenis van Hendrik VIII en van de kerkelijke scheuring in Engeland*, de vrucht van uwe reizen en zorgvuldige nasporingen, bevat alzoo de wetenswaardigste bijzonderheden en verdient eene eerste plaats onder de geschiedkundige geschriften te bekleeden.

M. D. A. SIBOUR,
Bisschop van Digne.

MADRID, 2 Mei. Het gerucht loopt, dat te Barcelona, Mataro en Olot hevige wanordelijkheden zijn uitgebarsten; er zouden zeer ernstige pronunciamientos hebben plaats gehad onder voorwendsel, dat het gouvernement bedacht was, een tractaat met Engeland te sluiten voor den invoer van katoen.

— De *Clamor Publico* zegt, dat de Infant Don Enrico binnen kort te Madrid zal aankomen.

De *Times* zegt, volgens ontvangene berigten uit Lissabon dd. 30 April: »H. M. Donna Maria heeft de door lord Palmerston voorgestelde voorwaarden betreffende het maken eener schikking met de opstandelingen goedgekeurd. De kolonel Wyldde zou naar St. Ubes vertrekken om deze tijding aan laatstgenoemden over te brengen, die, naar men verzekert, deze gestelde voorwaarden wel zullen aanneemen. In het tegenovergesteld geval zou Engeland de regten der koningin door eene gewapende tussenkomst ondersteunen. De verleende amnistie zal echter zeer uitgebreid zijn. Het nieuwe kabinet is in gematigden zin zaamgesteld.»

ENGELAND.

LONDEN, 8 Mei. In het huis der Lords werd gisteren de bill op de kranzinnigen-huizen ten tweede male gelezen; het huis ging in committe over, wegens de ondersteuning der behoeften in Ierland.

— In het huis der gemeenten herinnerde Sir Verner aan de noodzakelijkheid, om den invoer van vuurwapenen in Ierland tegen te gaan; voorts werd eene commissie benoemd tot onderzoek van den toestand der katoencultuur in Indië.

— Gisteren werd de zitting van het huis der Lords gewijd aan beraadslagingen over de bill ter ondersteuning van de Iersche behoeften.

In het huis der gemeenten beloofde Lord John Russell de tweede lezing van de bill wegens een voorschot van gelden op Iersche spoorwegen tegen aanstaanden Vrijdag. De kanselier van de schatkist hing een voordeelig tafereel op van den staat der geldmarkt, en gaf zijn voornemen te kennen tot het doen eener voordragt tot goedstemming van eene buitengewone rente voor de onlangs geslotene leening.

— De *Morning Post* over eene aanstaande wijziging van het kabinet sprekende, bevat de volgende bijzonderheden:

Lord Auckland, eerste lord van de admiraliteit, zou lord Besborough als lord-luitenant van Ierland opvolgen; de heer Sydney Herbert, secretaris van oorlog onder het ministerie van sir Robert Peel, zal aan het hoofd van het departement der admiraliteit geroepen worden. Lord Lincoln, een der ijverigste en voornaamste leden van het vorige kabinet zou den heer Labouchère als secretaris van staat voor de Iersche zaken vervangen; eindelijk zou sir James Graham tot gouverneur-generaal van Indië benoemd worden. Deze benoemingen zouden volgens de *Morning Post* plaats hebben, om de vereeniging te bevestigen tusschen de whigs en het gedeelte der behoudende partij, waarvan sir Robert Peel als het opperhoofd erkend wordt.

— De *Globe* wil weten, dat de Fransche gezant, de hertog de Broglie, niet voor half Junij zijn post te Londen zal komen aanvaarden.

— De betaling der vervallen bankbiljetten is in de laatste week zoo goed afgegaan als men kon verwachten. De handel heeft al het mogelijke gedaan om teleurstellingen te vermijden; intusschen weet men nog niet of de drukking van onze geldmarkt niet eene of andere betreurenswaardige gebeurtenis zal na zich slepen.

— De *Morning-Chronicle* zegt, dat 40,000 £ in goud van Parijs bij de Engelsche bank zijn ingekomen, dit is nog slechts het begin van belangrijker toezendingen.

Men leest deswege in de *Globe*, dat de bank zich, ten gevolge der ingekomen belangrijke geldsommen, in staat bevindt om aan de Londensche handelaars niet alleen, maar ook aan de fabriekanten van Manchester en andere streken alle faciliteiten te verschaffen.

Tijdingen, per Bombay-mail aangebragt, bevestigen den dood van Akhbar-Khan, oudsten zoon van Dost-Mahomed, opperhoofd van Kabul, die in 1842 het Engelsch leger, onder aanvoering van lord Elphinston, verslagen heeft. Men gelooft voorzeker, dat hij op last zijns vaders vergiftigd is, met wien hij sinds zoo lang in onmin leefde. Akhbar-Khan was het opperhoofd van de partij, die in Afghanistan den oorlog tegen Engeland

drijft. Er waren, naar men wil, door hem en den emir van Candahar maatregelen genomen, om Engelsch Indië aan de westzijde aan te tasten, toen de dood van Akhbar-Khan tegen den voorgenomen veldtocht voorloopig een beletsel in den weg stelde.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 5 Mei. De *Preuss. Zeitung* bevat het verslag der zittingen van de curie der drie standen van de 29 en 30 April. Dezelve bevatten echter weinig belangrijks.

In de zitting van den 1 Mei is de beraadslaging voortgezet over het ontwerp tot uitsluiting van onbevoegde leden van de algemeene standen vergadering. Een amendement van den heer Camphausen op dit voorstel werd verworpen.

Heden heeft de Landdag de discussiën over het wetsontwerp betreffende de uitsluiting van onbevoegde leden ten einde gebracht. Morgen zal men zich onledig houden met het nazien der verzoekschriften waarbij wijzigingen worden gevraagd in het reglement van orde in de vergadering.

KEULEN, 5 Mei. Uit Munster wordt gemeld, dat in de laatste dagen der vorige maand het Domkapittel aldaar bijeengekomen is tot het opmaken eener lijst van Candidaten ter bekleeding van den opengevallen bisschoppelijken zetel van dat diocese, in vervanging van wijlen den Hoogw. Dr. Kellermann.

— Een priester, Maximiliaan Wangenmüller genaamd, die het ongeluk heeft gehad, zijn priesterschap aan het katholijk geloof te verlaten om predikant te worden der Rongianen te Crefeld, heeft dezzer dages zijne dwaling ingezien en zich met de Kerk verzoend. Hij begeeft zich naar Lintz in Oostenrijk, naar Mgr. Ziegler, den bisschop van die stad, die hem te voren had gekend, ten einde diens bijstand in te roepen om in den schoot der Kerk terug te keeren, die hij zoo ongelukkig had verlaten.

— Uit Dresden verneemt men, dat de boeren in Bohemen in volslagen opstand zijn, om den uitvoer van granen naar Saxon te beletten. Wordt het gezag genoodzaakt, om dien uitvoer te verbieden, dan ontstaat hierdoor voor Saxon eene groote ramp. Uit het hertogdom Brunswijk, uit Breslau en uit Posen verneemt men uitvoerige berigten van door het volk gepleegde wanordelijkheden, ter zake van de duurte van levensmiddelen.

— Ook in Mecklenburg, dat land zoo rijk in granen, dat het andere streken van zijnen overvloed mededeelde, begint zich thans het gebrek aan levensmiddelen te openbaren.

— In vele steden van Beieren, zoo als Regensburg en Wurzburg heeft men den 1 Mei eene beduidende daling in de prijzen van tarwe en rogge waargenomen.

WEENEN, 1 Mei. Gisteren morgen vroeg ontalpe alhier, tot diepe droefheid der Keizerlijke familie en van geheel de bevolking van Oostenrijk, Z. K. H. de aartshertog Karel, in den leeftijd van 76 jaren. Hij eindigde zijn roemvol leven na een kortstondig doch smartelijk lijden. Z. K. H. zag zijn sterf bedomringd van alle leden der keizerlijke familie, die zich te Weenen bevonden en van al zijne kinderen, behalve den aartshertog Frederik en de koningin der beide Siciliën.

STUTTGARD, 5 Mei. Onze stad is gisteren op hare beurt het tooneel geweest van wanordelijkheden ten gevolge van de duurte der levensmiddelen. De gewapende magt, die den moedwil te keer wilde gaan, werd met steenworpen begroet door de woeste volksmenigte, die barricaden poogden op te werpen. De troepen hebben op het volk vuur gegeven; een man uit het volk is gedood en eene menigte personen zijn gewond. Z. M. bevond zich met den kroonprins op de plaats der wanordelijkheden zonder ze evenwel te kunnen stillen. Men wil, dat de Koning bij die gelegenheid door eene steenworp aan het hoofd zou zijn gekwetst.

— Volgens de laatst ontvangene berigten is te Stuttgart de rust niet verder gestoord. Intusschen verneemt men dat op andere gedeelten van Wurtemberg oproerige bewegingen hebben plaats gehad. Z. M. heeft een streng besluit uitgevaardigd tegen de communistische bijeenkomsten der werklieden; ieder handwerksman moet het afschrift van dit besluit in zijn zakboek bij zich dragen.

— Men verzekert, dat de verkiezing tot het vervullen van den bisschoppelijken zetel van Rothemburg nog voor Pinkster zal geschieden. De geloovigen van Wurtemberg dragen dagelijks hunne gebeden ten Hemel op voor het welslagen dezer belangrijke keuze.

CONSTANTINOPEL, 21 April. Sedert voortien dagen zijn 1,180 schepen alhier gepasseerd, stevens naar de Zwarte Zee.

De *Augsb. Zeitung* zegt, dat de heer Coletti den Grieksohen gezant te Constantinopel heeft terug geroepen, dewijl men in Athene vermoede, dat de Porte voornemens was hem zijne paspoorten te zenden. De heer Coletti zou bovendien aan de beschermende mogendhe-

den eene memorie hebben ingediend over de financiële kwestie en het gebruik der geldsommen voortspruitende uit de door de Kroondheden gewaarborgde leening.

Gisteren heeft de heer Argyropoulos zijne gevraagde paspoorten van de Porte bekomen. De gezant zal met de eerste naar Smyrna varende boot van hier vertrekken.

De Veronderstelling, dat Rusland de zienswijze van Engeland, aangaande het Grieksch-Turksch geschil; zou deelen, wordt thans tegengesproken. Men zegt, dat het Russisch kabinet den dwangmaatregel van Engeland, wegens het zenden van eene vloot naar den Piræus, ten hoogste afkeurt.

Tijdingen uit Alexandrië melden, dat den 9 April met groote plechtigheid heeft plaats gehad het leggen van den eersten steen voor de brug over den Nijl. Er waren groote toebereidselen gemaakt, om aan deze gebeurtenis den meest mogelijken luister bij te zetten. Eene groote menigte volks had zich op den rechter-oever verzameld. Mehemet-Ali, de grootdignitarissen des rijks, de priesters, de consuls generaals van Engeland, Spanje, Frankrijk, Zweden, België, de vice-consuls enz. waren tegenwoordig. Den avond te voren waren de rivier-oevers prachtig verlicht. Den volgenden morgen, 9 April, ging de onderkoning onder het gebed van 40,000 toeschouwers en vergezeld van een talrijk gevolg, scheep en begaf zich naar den linker-oever, waar de eerste steen gelegd moest worden. Hij begaf zich in eene tent, drukte zijn zegel op een perkament, waarop in gouden letteren het proces-verbaal dezer plechtigheid gedrukt was, en noodigde de aanwezigen uit, om er ook hunne handteekening op te stellen; vervolgens legde hij het stuk in een lodden koffertje, benevens verscheidene gouden en zilveren medailles, opzettelijk voor deze gelegenheid geslagen, alsmede een exemplaar van alle monnen, die onder zijne regering geslagen waren. Dit koffertje werd in een ander geplaatst, en het geheel in eene hofte van den graniesteen gezet, die tot hoeksteen moest verstrekken. De onderkoning stog daar op eenige malen met een zilveren hamer, wierp met een gouden truffel eenig kalk op den steen, onder het gejuich van de zenden en de herhaalde salvo's van het geschot. Vervolgens begaf de stoet zich weder naar den rechter-oever, waar deze plechtigheid met een prachtig feestmaal besloten werd.

ITALIE.

ROME, 1 Mei. De H. Vader heeft aan alle Bisschoppen in de vreemde gewesten een rondgaanden brief gezonden betreffende de afschaffing der slavernij. Het is noodig te zeggen, dat Z. H. zich ten voordeele der afschaffing verklaart; echter beveelt hij bij het ten uitvoer brengen van dien maatregel de voorzigtigheid en de gematigdheid aan, die de omstandigheden vereischen.

Men leest het volgende in een brief uit Rome, waarin men kan zien, welke belemmeringen het pausselijk gouvernement ondervindt:

„Ik heb u in mijn laatsten brief gesproken over het gedenkwaardig feestmaal, dat dezer dage in het Colyseum gegeven is om de belangrijke daad van den 19 April te vieren. Er werden redevoeringen uitgesproken en toasten ingesteld, onder het handgeklap der tallooze aanschouwers in het Colyseum vergaderd. De *Contemporaneo* verkreeg de vergunning om deze redevoeringen en toasten in een supplement mede te deelen. Maar een uur na deze openbaarmaking werd het supplement van de *Contemporaneo* op den post en de openbare plaatsen in beslag genomen: Dit geschiedde, zegt men, op last van den Oostenrijkschen gezant, die het gouvernement bedreigde zijne paspoorten te zullen vragen, indien aan zijne eischen geen gevolg werd gegeven. Dit weinig duidt genoegzaam aan, den waren stand van zaken in den Kerkelijken Staat.”

BELGIË.

BRUSSEL, 9 Mei. Nog worden de Voltairiaansche beginselen in België door eenige burgers beleden. Een dezer personen had onlangs de eer met den Eerw. P. Lacordaire mede ter maaltijd aan te zitten. Daar hij zich zonder twijfel groepen achtte, den beroemden Dominicaan tot het atheïsme te bekeeren, begon hij te spreken over het bestaan van God. Pater Lacordaire, die een buitengemeen geduld bezit, hoorde hem aan, zonder een woord te spreken, latende aan de overige gasten de zorg over om de vrij onbekookte bewijstronden, door den goeden man in het midden gebragt, te wederleggen.

Dit stilzwijgen verdroot onzen controversist, die, toen hij zijn doek niet op eene zijdelingsche wijze kon bereiken, het argument op den man af beproefde.

„Ik neem mijnheer den abt tot getuige,” zeide hij, en wees met den vinger op den beroemden prediker; „ik heb met ongerijmd, te gelooven wat men niet begrijpt?”

„Neen, mijnheer! ten minste ik geloof het niet; want ziet, begrijpt gij zelf wel, hoe het komt dat het voor de boter doet smelten en tevens de eijeren hard maakt, twee verschillende uitwerksels, voortspruitende uit eene dezelfde oorzaak?”

„Neen, mijnheer! maar welke overeenkomst bestaat hier tusschen?”

— »Die overeenkomst is, dat, ofschoon gij dit niet begrijpt, gij evenwel gelooft aan de eijeren-struif.”

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 Mei.

Met Koffij en Sulker blijft het stil tot nominale prijzen; alleen Rijst vindt veel vraag voor export; men betaalt voor ordinar Java f 16 op Rotterdammer conditie; Carolina Rijst f 19. Tarwe 120 & b. Pools. f 520, in ent.; 150 & wib. Pools. f 610; 121 & b. Rhijn f 490, in eons.

Rogge 118 & Odessa f 475; 116, 148 & Liban f 460, 470, in ent.; 121, 125 & Amerik. f 500, 505; 119 & Pruisische f 490; 122 & Turksche f 478; 118, 121 & int. f 475, 490, in ent.

Garst 110 & n. Vriessche Winter f 360. Haver 81 & n. f 218.

Boekweit 119 & Amerik. f 340; 116, 117, 118 & n. Hollsteins. f 322, 326, 330, in ent.

Op 9 vaten Olie Dadelijk 66½; in Oct. 64. Lijnzaad een doen, Liebau 109 & f 275. Raapolie per 6/w. f 53; Vliegend 36½, 7; Sept. 36; Oct. 36½; Nov. 36½; Dec. 36½. Lijnolie per 6/w. f 32½; Vliegend 31½. Hennipotie per 6/w. f 33½. Vliegend 32½. Raapkoeken 1040 f 80, 85. Lijnkoeken harde 104 f 11, 13.

LEIDEN, 8 Mei. Boter van f 33 tot f 34 en 35, pr. vierde; Tarwe van f 18 tot 20, pr. Mud; Rogge van f 14,50 tot 15, pr. id.; Garst van f 11 tot 11,50, pr. id.; Haver van f 6,50 tot f 7, 7,50, pr. id.; Duivenboonen f 11 en 12, pr. id.; Paardenboonen f 10 a 10,50, pr. id.; Ruud- en Ossevleesch van 25 tot 28 cent de 5 ons; Speck of Varkensvleesch van 24 tot 26 cent, id.; Schapenvleesch 20 tot 25 cent, id.

MIDDELBURG, 6 Mei. Ofschoon de aanvoer heden niet groot was, en er geene vraag aan de bestaande prijzen ten uitvoer bestond, zoo heeft de consumptie, die in hare behoefte moest voorzien, wederom hooger prijzen moeten betalen, daar de houders van Tarwe en Rogge, wederom hooger gestemd waren, de betaalde prijzen zijn geweest als volgt: puike nieuwe Zeeuwsche Tarwe f 19,25 pr. Mud; mindere en afwijkende soorten niet aangeboden.

Puike nieuwe Walchersche Tarwe is aan f 19,50 tot f 20 pr. mud betaald.

Zeeuwsche Rogge niet ter veil, puike vreemde Rogge werd op eene wig van 73 Ned. & pr. mud voor f 10 aan benoedigen verkocht.

Gerst weinig aan en begeerd, Winter Gerst bragt f 10,50. Dito Zomer f 10 per mud op. Haver met kleinen handel.

Walchersche Paarboonen werden aan f 10,75 gelaten en f 10,25 a f 10,50 geboden. Walchersche witte- en bruineboonen komen weinig meer voor, dezelve worden op f 19 a f 20 pr. mud gehouden. Walchersche groene erwten 23 cs. hooger f 13,50 a f 16 zijn dezelve verkocht.

Zeeuwsche Paarboonen f 10 a f 10,25. Dito groene Erwten f 13 a f 15,50 naar kwaliteit. Boekweit niet ter veil. Gort gewild. Koolzaad wordt niet meer aangeboden. Oliën als volgt: Raapolie f 40. Patentolie f 42. Lijnolie f 37 pr. vat.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		8 MEI.		10 MEI 4 1/2 u.	
		gebl.	gebl.	gebl.	gebl.
NEDERL.	Werkel. Sch. à 2½ pCt.	58	57½	57½	57½
	Dito Dito	3	70	70	70
	Dito Dito op resc.	3	70	70	70
	Dito Dito	4	89	89	89
	O. I. Leening	4			
	Amortis. Syndic.	4½			
	Dito Dito	3½	87½	87½	
	Handel-Maatschappij	4½	173	172½	173
	Haarlemmermeer	5			
	Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
	Aand. Holl. S. M.				
BELGIË,					
	Dito	4½	50½		
	Dito	2½			
	Dito bij Rothschild	2½			
SPANJE,	L. bij Ard. van 85 f	5	19½	19½	19½
	Dito bij Dito onb. et.	5	19½	18½	19½
	Dito	3		37	
	Dito Binnenl. à 6 m.	3	29½	29½	29½
	Coupons Ardoins		15½	15½	15½
	Passive				
	Deferred				
	Fransche Uitgest.				
PORTUGAL,	te Londen	3	37		
	Dito Dito	4	36½	36½	36½
	Dito Binnenl. à 1 Conto	3	32		
RUSL.	Ob. H 1798 en 1816	5	104½	104½	104½
	Dito Dito 1828 en 1829	5	104	103	104
	Ct. b. d. 1831 en 1833	5	97½	97	
	Dito bij Hope	4	88½	88	88½
	Dito bij Stieglitz en C.	5	88½	87	88
	Cert. te Hamburg	5		101	
	Inschrijving in Assignat.	6			
	Cert. van Dito	6			
POLEN,	Certific.	4	77½		
	Dito Aand. met Loten fl 300	f			
	Dito Dito fl 500	»			
AMERIKA,	Phil. Bank	6 pCt.			
	Dito	5			
	Dito Bank-Actiën				

Oostenrijk, Met. 5 pCt. 103, ¼; dito 2½ pCt. 53½, 54; Oblig. bij Goll en C. 5 pCt. 101½; Braz 5 pCt. 85½; Mexico 18½, ¼; Venezuela 40½; Grieken 5½.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolong. 4 pCt. Wissel-Disconts 4 pCt. ANTWERPEN, 8 Mei. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 100½. Certific. 1844, 5 pCt. 96½.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 33½; Zigt dito 33½; 2/m. Londen 11 97½; Zigt Londen 12.17½; 3/m. Lisbon. 42½; 3/m. Porto 43½; 2/m. Petersb. 1.90½.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

Van 3 tot 8 Mei 1847 zijn ingeschreven. Voltrokken Huwel. 99. Levenloos aangegeven Zonen. Geboren. 112. dito dito Dochters. Overledenen. 154. Elders overl. en alhier ingeschreven. Gehuwde Paren. 499. Totaal Geborenen. 2752. Sedert pri Alhier overledenen. 4734. Januarij 18 Elders overl. en alhier ingeschreven 42.

GETROUWD (6 Mei): F. A. Dupuy en A. Meijboom. — T. G. van Erven Doreus en M. A. M. C. Truffino. — R. Stuurm en A. Laarsen.

BEVALLEN (7 Mei): R. G. Plaat, geb. Nyhoff, Z. — Z. Dret meijer, geb. Swecs, D. — (8 Mei): J. M. Utermark, geb. Decker, Z.

OVERLEDEN (2 Mei): Hend. v. Hoorn, Z. 3 j. — (4 Mei) B. van Domselaar, wed. H. Bekker, 67 j. — H. L. Schulle 20 j. — (5 Mei): H. M. Barnasconi, D. 3 j. — A. G. W. Lind Bosch, D. 17½ j. — G. E. Borrius, D. 21½ j. — (6 Mei) F. J. J. Schrederhof, Z. 12 m. — M. E. van den Dungen wed. R. J. W. Adriaanse, 70 j. — (7 Mei): A. M. Kraan D. 23 j. — Jannetje Olie, D. 8 j. — A. R. C. Bleeker D. 15 m.

INGEZONDEN STUKKEN.

Bij het doorlezen van de bemerkingen, naar aanleiding van eenen brief van Diakenen der Hervormde gemeente voorkomende in uw geacht dagblad van den 4 Mei, wa ik als Katholiek Huisvader uit den Burgerstand levend getroffen door het gewigt der gevolgtrekking, die in artikel zoo juist en ter zake gemaakt wordt: dat namelijk de Diakonij der verschillende erkende geloofsbelidmissen vergunning hebben om hunne armen een dergewijs te doen genieten overeenkomstig hunne godsdienstbeginselen, terwijl van dit voorregt, of beter gezegd, dit vaderlijk regt, de burgerman verstoken is.

De hatelijke wet op het onderwijs geeft dus aan armen wat zij aan den burger en middenstand weigeren en dat wel ten gevolge van wetsbepalingen en maatregelen hardnekkig aangekleefd en volgehouden door mannen, die bij elke voorkomende gelegenheid Nederland opvijzelen als beroemd om zijne verdraagzaamheid en vrijheid van geweten. Kan het dan wel genoeg herhaald worden: om de vrijheid van geweten en godsdienst te genieten en het vaderlijk regt der opvoeding naar eigen godsdienstige overtuiging te kunnen nitoeffenen, moet men in Nederland arm zijn? — de gevolgtrekking is haer maar zij ligt voor de hand; eik Katholiek Huisvader haar onderschrijven; zij is onloochenbaar door eenetrigige ondervinding. Mogten toch allen, die prijs stellen op hunne godsdienstige beginselen, doordrongen worden van al het hatelijke, dat het monopolie van onderwijs zich bevat, en alle wettige middelen aangrijpen om van zich die gelegenheid van oefening hunner dierbaarste rechten te verkrijgen, die hun toekomt, en waarop zij genover de armen, als leden van de alle lasten dragende burger- en middenstand, billijk aanspraak mogen maken.

ADVERTISEMENTEN.

Heden beviel van eene welgeschapene Dochter J. WALTER, JANSEN. AMSTERDAM, 9 Mei 1847.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze waarde Moeder CHRISTINA VAN GEMERT, in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren, na tijdig voorzien te zijn geweest van de III. Sakramenten. 's Bosch, J. A. SUYS. 2 Mei 1847. mede uit naam mijner Zuster Eenige en algemeene kennisgeving.

TE HUUR

door bevordering en spoedig vertrek des Inwoners elders, in het zeer aangenaam gelegen dorp *Uitgeest* bij *Beverwijk*, een HUIS, staande naast de R. C. Pastorie, voorzien van behangen Kamers, Provisie-Kaas en verdere gemakken, achter hetzelfde een **TUINBERGLOOTS**, zeer geschikt voor een stil en soenlijk huisgezin, te aanvaarden in het laatst Mei of primo Junij. Nadere informatie bij den Pastoor der plaats of den Makelaar J. N. A. MEIJER, te Amsterdam, *Groenedersche Kade*, N°. 117.

Bij den Uitgever dezer Courant ziet het licht: **GEBED VOOR IERLAND**

DOOR EEN **R. K. PRIESTER.** Met Kerkelijke Goedkeuring. Prijs 5 Cents; 100 exempl. f 3. Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN; Drukker en Uitgever.